

PROLOG

Takovéhle události prý člověku navždy změní život. Nikdy už nebude stejný, jako den předtím, než se to stalo. Nebo i dvě hodiny předtím, než se to stalo, když jsem čekala na autobus z Belfastu směřující po Falls Road na západ města.

Je melodramatické přemýšlet o životě takhle? Jako by šíři existence člověka prořezal čistý řez, který odřízl jeho prvních devětadvacet let od těch, co přijdou potom? Teď se přes tu propast dívám, přes onu nečekanou trhlinu ve vrstevnici svého života, a toužím přes tu rokli zakřičet na své mladší já, které stojí na protějším kraji a netuší, co ho čeká. Ta žena je vzdálenou skvrnkou. Z mého úhlu pohledu vypadá ztraceně, ale sama si myslí, že ví, kam směřuje. V ruce má turistického průvodce a v hlavě představu o cestě, po níž kráčí: Dovede ji sem, na tenhle svah, a pak po okraji náhorní plošiny na vyvýšeninu, která přechází v kopce nad městem. Ta žena neví, kdo ji sleduje. Myslí jen na cestu před sebou. Ale na některé věci se připravit nemůže.

Stojím teď na téhle straně rokle a zoufale si přeju své dřívější já varovat před člověkem, který se jí krade v patách a schovává se přitom za stromy a keři. Stůj! Chce se mi křičet. *Nestojí to za to! Zapomeň na výlet a běž domů.* Ale ona by mě stejně neposlechla. Je příliš tvrdohlavá, příliš odhodlaná ten výlet za tak svěžího a jasného dne absolvovat. A teď už je pozdě. Ocitla se na odlehlém místě, a i kdyby se otočila a šla zpátky, stejně by na něj narazila, protože je za ní. Pozoruje ji.

Touhle dobou už vylezla na svah a našla stezku, která se vine mezi pastvinou zalitou sluncem a strmým úbočím soutěsky. Na chvíli se zastaví a vdechuje krásu zelené pěšiny, zelených větví, které se nad cestou klenou, zářícího pole, co se táhne po její levici. Utekla z města. Tady skutečně začíná venkov. Na jeden poslední, klidný okamžik jí to připadá jako kousíček nebe. Ale už sedí na okraji a po její pravici se země ostře noří do rokle.

Dole vzdáleně burácí řeka. Vzduch je cítit hnojem, sluncem a teplou trávou a ve světle prosvítajícím korunami stromů si to štrádají líní brouci. A ona pak letmo pohlédne do lesnaté průrvy vpravo a spatří postavu, která leze nahoru po svahu a pokouší se schovávat v lesním porostu. Srdce jí jaksi nepřírozeně vynechá úder. Teprve v tu chvíli jí dojde, že ji někdo sleduje.

Teď, po letech, se mi zdá, jako bych to byla já, kdo svoje dřívější já sleduje. Straším ji na každém kroku, jako nějaký strážný anděl, který dorazil moc pozdě. Rozevře před sebou větve a já to udělám také, neviditelně. Zrychlí, aby mezi sebou a svým pronásledovatelem zvětšila vzdálenost, a já se přizpůsobím. Instinktivně ví, že se musí dostat na otevřené prostranství, než ji chytí, takže se snaží urazit posledních pár metrů cesty po hřebeni. Neviditelnou rukou chci toho malého parchanta zadržet, přibít ho na místě jako hráč amerického fotbalu a přitom na ni křičet, aby šla dál, aby doběhla na louku a pak nechala stezku stezkou, zapomněla na svůj výlet, prostě zamířila přímo na frekventovanou silnici a vrátila se domů. Ale nemám moc to zastavit. Události se musejí odvinout tak, jak se už udály.

Tahle minulost je naše minulost. A tak pořád trčím na téhle straně propasti a dívám se, jak ji dožene. Zbytek vidět nechci. Už jsem si to přehrála mockrát. Kdybych to mohla stopnout teď – v tom posledním okamžiku, kdy si hová mezi slunečnou pastvinou a hlubokou propastí –, tak by bylo všechno pořád dobré. Jenomže pak by to nebyl můj život. Byla by to příjemná jarní odpolední procházka po irském venkově nějaké jiné ženy. Ale moje cesta dopadla trochu jinak.

PRVNÍ ČÁST

Sedí v ordinaci a čeká, až její psycholožka konečně nastaví kameru. Je to malá místnost, značně stísněná v akademickém, státem financovaném stylu, a nad ní zívají vysoké knihovny, plné seriózního čtiva o léčbě traumatu, sledování pacientů, metodách kognitivně-behaviorální terapie. Na korkové nástěnce po své pravici má doktorka Greenová připíchnutá ručně psaná děkovaná přáníčka od bývalých pacientů a jednu pohlednici s osamělou palmou na bílé písčité pláži.

Otočí pohled k šedému nebi za oknem. Jižní Londýn v listopadu. V dále je vidět oblouk Londýnského oka, sedící obkročmo nad kilometry bloků obecních pozemků, které se táhnou jako nepřerušovaný les betonu dolů po Denmark Hillu, kolem oblasti Elephant and Castle až k Temži.

Doktorka Greenová je s blikajícím červeným světlým na kameře konečně spokojená. Posadí se, uhladí si vlasy žluté jako kukuřice a obrátí se ke své pacientce.

„Tak, ještě jednou mi to celé odvyprávějte. Co nejpodrobněji.“

Snaží se potlačit povzdech, čekala to, ale do hlasu se jí stejně vloudí zoufalství. „Vážně? Ještě jednou?“

„Vím, že je to pro vás vyčerpávající. Ale je to zásadní součást terapie. Můžete to vyprávět úplně pomalu.“

„Bez emocí?“

„Soustředte se jenom na fakta. Na detaily. Emoce tam budou, ale to nevadí.“

Doktorka Greenová je trpělivá, nijak ji nesoudí, a to se jí na ní líbí. Tohle a její styl oblékání à la knihovnice a staromódní posedlost kočkami, kterou by člověk u štíhlé, blondaté třicátnice nečekal. Za normálních okolností by z takového úkolu možná měla strach, ale tady cítí od psychologky jen tichou podporu, jisté podivínství a obezřetné odhodlání svým pacientům porozumět.

Vyčerpaně pohlédne do kamery. Ještě jednou to celé vyprávět je to poslední, co chce. Vypráví to už celé měsíce, říkála to policii, doktorům, v krizovém centru, komisi pro duševní zdraví, která posuzovala, jestli se bude potřebovat léčit, a teď – už několikrát – své psychologce. Pokaždé trochu jinou verzi. Někdy se víc soustředila na lékařské podrobnosti: Kam ji uhodil, co ji přinutil dělat. Jindy zase spíš na svého útočníka: Jak vypadal, jak mluvil. Ale na povrch stejně vždycky vyplave ta samá scéna: Jasné jarní dopoledne, sluneční světlo zářící skrz stromy, postava v bílém svetru, která jde nahoru do svahu.

Nejspíš by to už mohla odříkat i ve spánku, a to vlastně její mysl tyhle dny taky každou noc dělá – vytváří ve snech nesčíslné množství adaptací. Někdy v nich vystupují lidé, které kdysi znala, zapomenuté tváře předčasně vyspělých svalovců z druhého stupně základky. Někdy se sny odehrávají na smyšleném místě – ve vědeckofantastické krajině, napůl přejaté z nějakého filmu, který viděla. Ale pokaždé je tu to místo, kde se les stýká s polem, ten práh, co se vznáší za stromy jako nějaké bezpečné, osvětlené útočiště. Jenže bezpečné není, protože to zářící pole jí žádné útočiště neposkytlo a dál a dál ji škádlí ve spánku, třpytí se na kraji jejího vědomí.

Červené světýlko na kameře blikne. Palma jí pokyne z obdélníčku své pohlednice.

Odkašle si a znovu začne.

Za hodinu schází po Denmark Hillu ke Camberwell Green, v poslední hodině denního světla toho odpoledne. Už je to známá rutina. Úterní

odpoledne: Nastoupit na autobus do Camberwellu, mít sezení s doktor-kou Greenovou, možná se na zpáteční cestě zastavit v čínských potravinách, než chytí autobus domů.

V poslední době si neustále připadá úplně vysátá. Delší než tříhodinová vycházka je nad její síly. Pokaždé hrozí, že se vrátí ta podivná, ochromující agorafobie, která ji trýznila několik týdnů bezprostředně po tom incidentu. Třeba bude slunce moc jasné, vítr moc prudký, masy lidí na ulici příliš hlučné a nesrozumitelné. Proč procházku riskovat?

Vždycky je tu bezpečí jejího bytu, ložnice, postele.

Tohle odpoledne se jí zdá postel obzvlášť lákavá, když schází po kopci od Maudsleyské nemocnice do skutečného světa.

Soustředte se jenom na fakta. Emoce tam budou, ale to nevadí.

Ale problém je v tom, že tam emoce nejsou. Už celé měsíce si připadá zbavená naprosto všech pocitů. Večírky přicházejí a odcházejí, přátelé se zasnubují, mamka ji po telefonu sekýruje – a ona necítí nic. Jen zvláštní odstup od světa, jako by byla duch, který se světem skutečných lidí jen vznáší: Pozoruje ho, všímá si, jak živí lidé žijí své životy, a pak odplouvá pryč. Nedokáže se přimět ani k tomu, aby ji ten nedostatek pocitů deprimoval nebo štvál. Vnímá jenom bezvýraznou citovou prázdnotu. Od téhle se žádných emocí ani reakce nedočkáš. Jasné, píšu si.

Zapadne do čínských potravin. Wangův supermarket. Etikety na zboží nepřečte a s obsluhou si v mandarínštině nebo kantonštině taky nepopovídá, ale jistým způsobem ji uklidňuje procházet se mezi regály, jež jí připomínají dětství. V plastových obalech se lesknou štosy pytlíků polévky ramen po třiceti pencích a slibují příchutě jako kari krevety, pikantní hovězí nebo královské kuře. Vedle nich stojí veliké plechovky vodních kaštanů, slaměných hub, lotosového kořene. Všechno jsou to ingredience, na které by ještě před rokem ani nesáhla. A přitom na nich vyrostla – mamka je smažila ve woku nebo z nich v zimě připravovala dušený vývar.

Proč si je kupuje teď, to nemá tušení. Na přípravu nejsou o nic jednodušší než hotovky z Tesca. Ale když šla do Maudsleyské nemocnice v Camberwellu na první vyšetření, Wangův supermarket stál hned tady na hlavní ulici a voněl přesně jako čínské potraviny jejího dětství.

Když bloumá uličkami obchodu, reproduktory hrají písničku v čínštině. Je to jedno z těch provedení, které znějí napůl jako vytí. Pěje se tam o lásce a ztrátě a působí to dojmem, že jim propůjčila hlas žena středního věku se sebevražednými sklony. Něco takového možná poslouchá její mamka, ale pro ni to neznamena nic, je to pro ni jenom stejně nepříjemně povědomé jako cokoli čínského, s čím se v dospělosti setkává.

Vybere si čtyři pytlíky ramenu, plechovku kukuřiček a velkou lahev sójové omáčky. Zaplatí za ně pětilibrovkou a vykročí z toho zatuchlého prostoru do ulice. Čínská zvuková kulisa jí pořád zvoní v uších.

Projde kolem ní skupinka mladíků, kteří jdou v uniformách domů ze školy. Jsou černí, všech pět jsou čerství puberťáci, hlasitě pokřikují a ona si jich vůbec nevšímá. Netečně kolem nich propluje.

Na autobusové zastávce stojí další skupinka puberťáků. Jsou tři, bílí, a pozorují dvě dívky na chodníku. Pochechtávají se a prohodí nějakou poznámku, ale ona ji neslyší.

Když nastupuje do autobusu, zavádí o jednoho z nich ramenem. Chlapec se otočí a chvíli se na ni dívá. Nedokáže odhadnout, co v tom pohledu je: pubertální chtíč, vztek nebo možná jenom podráždění. Ale jeho ledově modré oči ji probodnou jako kopí, jsou povědomé a jí se obrátí žaludek. Na čele jí vystoupí pot. Vyškobrtá se do schodů, posadí se a snaží se potlačit rostoucí nevolnost ve svých útrokách. Dívá se, jak mladí chlapci odcházejí pryč, a ví, že to není on, je to jenom nějaký jiný puberťák, který se mu trochu podobá.

Ale taková hanba! Že ji i letmé setkání s náhodným školákem dokáže tak rozhodit.

Nevolnost se vzedme, ale ona ji udrží na uzdě. Nepozvrací se. Jenom ji pronásledují vzpomínky. Přitáhne si kolena k hrudníku a obejme je, schoulí se a dívá se z okna, zatímco se autobus odlepí od okraje chodníku.

Chvíli si nemůže vzpomenout, jak se dostal domů. Pořád má na sobě oblečení ze včerejška a buší mu srdce. Asi usnul na gauči. Je pozdě dopoledne a oknem proudí slunce, je nějak moc ostrý. Někde cvrlikaj ptáci.

Táta je venku a brácha taky.

Pak si to vybaví. Je to teprve pár hodin, co se s Gerrym a Donalem motali temnou ulicí. Přihnul si levný whisky a pak ještě jednou. Včera v noci si dali nějaký pilule. A trávu. Vzpomene si, jak s klukama zapadnul do hospody a jak je majitel vyhnal. Pak zaparkoval u Gerryho a koukali na porno.

Tenhle film už viděl. Jak se tam ta holka ohne, aby ho tomu týpkovi vyhulila, a je jí vidět všechno, prostě *všechno*. Mezi nohama se jí rozevívá růžová díra, co vypadá tak mimozemsky a podivně. Přijde mu jako tlama nějakýho vetřelce ze sci-fi filmu, jenže k týhle tlamě patří i kozy, obrovský, dost velký na to, aby se z nich jednomu postavil, jen na ně pomyslí.

Myslí na ty kozy, dovnitř svítí slunce a ptáci cvrlikaj a on už cejtí, jak se zavrtěl.

Jenže na tohle je asi trochu brzo. I když má celej karavan pro sebe.

Rozhlídne se. Táta a Michael jsou určitě venku. Ale stejně si to nech na potom. Navíc má hlavu jako střep a tak kurevskej hlad, že by sežral i koně.

Furt vrávorá, protože má opici, a dopotácí se do stísněný kuchyně karavanu. Otevře ledničku, skříňky, najde zbytek balení sušenek.

Sušenky. K snídani bude mít posraný sušenky.

Na lince stojí napůl vypitej hrnek vody a on ho vyzunkne, spořádá sušenky a opře se o linku. Znovu prohledá skříňky, ale nikde nic, leda plesnivej bochník chleba, co už je tejděn prošlej.